

Monumentnummer*: 518257

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 09 oktober 2001
Kadaster deel/nr 82765/171

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Boekel	Boekel	Noord-Brabant

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Boekel	I			2466

Omschrijving**

Inleiding

De R.K. KERK St. Agatha is in 1925 gebouwd in de stijl van de Amsterdamse School naar ontwerp van architect J. Franssen en vormt een markant middelpunt in de kern van Boekel.

Omschrijving

De driebeukige kerk telt vijf traveeën en heeft een vrijwel rechthoekige plattegrond. De toren staat op de zuidwesthoek. Het lagere priesterkoor telt één travee en heeft een lagere vijfzijdig gesloten absis. De gevels zijn opgetrokken uit machinale baksteen, voorzien van siermetselwerk. Op de zadeldaken en het vijfzijdige schilddak van de absis liggen verbeterde hollands dakpannen. De spitsen van toren en dakruiter alsmede de zadeldakjes van de vierruits dakkapellen zijn gedekt met leien in maasdekking.

De westgevel bezit een hoog voorportaal onder eigen zadeldak, links een doopkapel onder plat dak en rechts hiervan de toren.

Drie gedrukte spitsbogen, de middelste hoger dan de andere, geven toegang tot het portaal. De bogen zijn voorzien van rollagen, aanzetstenen en kruisen van zandsteen. Hierachter bevindt zich drie stel geverniste vleugeldeuren. Het onderpaneel heeft decoratie in golvende vorm. In het bovenpaneel bevinden zich vier ruitjes met geometrisch smeedijzerwerk. Het bovenlicht van de deuren is vrijwel driehoekig. Ter hoogte van de zangertribune is er een zeventelig gedrukt spitsboograam. De puntgevel hier boven is gedecoreerd met een klimmend getrappt fries met mozaïek en kruisvorm. De toren heeft een vierkante plattegrond en een reeks van vier spleetvensters boven elkaar. Hierna volgen in elke zijde twee rechthoekige galmgaten, onder een keperboog, met de drie ramen eronder gevat in een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

halfsteens verdiepte muurnis. De toren versmalt hierop iets met het uurwerk en horizontaal siermetselwerk. De vierzijdige torenspits heeft een paraboolvorm en wordt bekroond door een bol met kruis en weerhaan.

De steunberen lopen vanaf de gootlijst van het schip als keermuren schuin af naar rechte baksteen lisenen onder zadeldakje, die de betonnen gootlijsten van de zijbeuken doorbreken.

De zijbeuken en lagere uitbouwen zoals de biechthokjes en één zij-ingang hebben een plat dak. De zijbeuken hebben gedrukt spitsbogige driedelige ramen met zandsteen dorpels en aanzetstukken. De lichtbeuken bezitten per travee drie spitsboogramen. Het schip wordt aan de oostzijde afgesloten door de vierkante dakruiter met paraboolspitsje. De topgevels van het schip zijn aan beide zijden voorzien van een klimmend getrappt fries. Dit fries is ook aanwezig in de topgevel van het priesterkoor, maar met een kruis. De absis heeft op de hoeken lisenen en in de vlakken kruisen van reliëfmetselwerk.

Het interieur is dat van een brede ruime volkskerk, waarin elke gelovige zicht heeft op het altaar. Het middenschip wordt overkoepeld door een hoog paraboolgewelf met spanten, beide van wit geschilderd beton. De smalle zijbeuken met paraboolvormige scheibogen rusten op vierkante bakstenen pijlers. De binnenmuren zijn opgetrokken in schoon metselwerk. Tot de aanzet van de scheibogen is dit uitgevoerd in groen en bruin geglazuurde baksteen. De koortribune en de borstwering zijn eveneens in baksteen uitgevoerd, de laatste is voorzien van verticaal reliëfmetselwerk.

Terzijde van de ingang is er een rechthoekige doopkapel met doopvont, afgesloten door een smeedijzeren sierhek. Tussen spanten en pilaren staan witte stenen heiligenbeelden op Art Décosokkels. De vrouwelijke beelden staan links, de mannelijke rechts. De oudste zijn rond 1854 en 1869 gemaakt door Van der Wijst uit Uden. Er is een H. Lucia uit het begin van de twintigste eeuw en Van Bokhoven vervaardigde in 1924 twee engelenbeelden, in 1925 gevolgd door een beeld van de H. Isidorus. Aan weerskanten van de triomfboog is er een paraboolnis met een polychroom Mariabeeld met Kind Jezus links en een St. Jozefbeeld rechts. De triomfboog is voorzien van een sierrand met een gestileerd reliëf van korenaren en druiven. In de absis hangt een houten triomfkruis met corpus. Verder bevat de kerk twaalf kruiswegstaties uit 1851, olieverf op doek van de hand van N. Wintelrode uit Gemert. De houten kerkbanken zijn strak geornamenteerd in Art Décostijl. Mechanisch torenuurwerk, 1925, elektrische opwinding.

Waardering

De kerk is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van hetatholicisme in het zuiden en is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de volkskerk in het interbellum. Het heeft architectuurhistorisch belang door de stijl (de voor katholieke kerken betrekkelijk zeldzame Amsterdamse school) en de evenwichtige detaillering en is van kunsthistorisch belang door de interieuronderdelen. Het gebouw is tevens van belang als voorbeeld van het oeuvre van de architect J. Franssen. Het heeft ensemblewaarden vanwege de bijzondere situering, verbonden met de ontwikkeling van het kerkdorp. Het is van belang vanwege de architectuurhistorische, bouwtechnische en typologische zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument